

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1273

11 Απριλίου 2012

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. 1604/45066

Πρόγραμμα Επιτήρησης της Λύσσας.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ - ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Το Β.Δ. 36/24.4.1936, (Α'174) άρθρα 56, 57 και 60.
2. Το Ν.Δ. 86/1969 (ΦΕΚ Α'7) «Δασικός Κώδικας»
3. Το Π.Δ. 133/92 (ΦΕΚ Α' 66), άρθρο 3, «Η επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για τη προστασία και εξυγίανση της κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα των ζώων».
4. Το Π.Δ. 400/83 (ΦΕΚ Α' 151) «εφαρμογή μέτρων καταπολέμησης εχينوκοκκίασης - υδατίδωσης, λύσσας και λοιπών ζωοανθρωπονόσων», καταργήθηκε, αλλά εξακολουθεί να ισχύει το άρθρο 9 παράγραφος 5.
5. Το Π.Δ. 41/2006 (ΦΕΚ Α' 44) «Παρακολούθηση των ζωνόσων και των ζωνοσογόνων παραγόντων σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».
6. Το Ν. 3170/2003 (ΦΕΚ Α' 191) «Ζώα συντροφιάς, αδέσποτα ζώα συντροφιάς και άλλες διατάξεις».
7. Το Ν. 4039/2012 (ΦΕΚ Α' 15) «Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό».
8. Το Ν. 1335/1983 (ΦΕΚ Α' 32) «Κύρωση Διεθνούς Σύμβασης για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης», άρθρο 9
9. Την Οδηγία Συμβουλίου 64/432/ΕΕΚ, άρθρο 8 η οποία εναρμονίστηκε στο Εθνικό Δίκαιο με το Π.Δ. 308/2000. (ΦΕΚ Α' 252)/16.11.2000.
10. Το Κανονισμό 998/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί «υγειονομικών όρων που εφαρμόζονται στις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς», όπως ισχύει.
11. Την αριθμ. 2011/807/Ε.Ε της 30ης Νοεμβρίου 2011 απόφαση της Ε Επιτροπής, που αφορά την «έγκριση των ετήσιων και των πολυετών προγραμμάτων για την εκρίζωση, τον έλεγχο και την επιτήρηση ορισμένων ζω-

ικών ασθενειών και ζωνόσων τα οποία υπέβαλαν τα κράτη μέλη για το έτος 2012 και τα επόμενα έτη, καθώς και της χρηματοδοτικής συμμετοχής της Ένωσης στα προγράμματα αυτά» (Ε.Λ αρ. 322 της 6.12.2011 σελ. 11.

12. Την αριθμ. 2012/141/Ε.Ε της 6ης Μαρτίου 2012 απόφαση της Ε Επιτροπής «Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής της 6ης Μαρτίου 2012 για τη χρηματοδότηση των επειγουσών μέτρων επιτήρησης όσον αφορά τη λύσσα στη Βόρεια Ελλάδα».

13. Την αριθμ. 131/20388 (ΦΕΚ Β'393) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Ιωάννη Δριβελέγκα».

14. Την αριθ. 34422/29.07.2011 (ΦΕΚ Β'1731) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής η οποία τροποποιεί την αριθ. 52196/29.11.2010 (ΦΕΚ Β'1921) απόφαση με θέμα «Εξουσιοδότηση υπογραφής με εντολή Υπουργού ΠΕΚΑ στους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς καθώς και στους Προϊσταμένους των Γεν. Δ/σεων και Τμημάτων του ΥΠΕΚΑ».

15. Τις διατάξεις του Π.Δ. 63/2011 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 145/ Α'/2011), και της απόφασης του Πρωθυπουργού 2876/7.10.2009 «Αλλαγή τίτλου Υπουργείων» (ΦΕΚ Β' 2234).

16. Την με αριθ. 7039/27635/7-3-2012 απόφαση δέσμευσης πίστωσης.

17. Το γεγονός ότι οι δαπάνες για την εφαρμογή του προγράμματος ανέρχονται σε εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ και μπορούν να καλύπτονται από τον τακτικό προϋπολογισμό (Κ.Α 5329 Φ29/110).

18. Τη σχετική εισήγηση της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων για την ανάγκη εφαρμογής του προγράμματος αυτού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός - Στόχος

α) Εγκρίνουμε την εφαρμογή προγράμματος επιζωοτιολογικής επιτήρησης και παρακολούθησης της λύσσας (Πρόγραμμα) στα άγρια και κατοικίδια θηλαστικά των πινάκων 2,3 και 4 του παραρτήματος Ι της παρούσας απόφασης. Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί κατά την διάρκεια του έτους 2012 στους νομούς του πίνακα 1 του παραρτήματος Ι της παρούσας.

β) Στόχος του προγράμματος είναι η επιζωοτιολογική επιτήρηση και η διερεύνηση πιθανής εισόδου του ιού της λύσσας στη χώρα μας, εξαιτίας της επικρατούσας επιδημιολογικής κατάστασης του νοσήματος στα γειτονικά Βαλκανικά Κράτη, όπου η νόσος εμφανίζει χαρακτήρα ενδημικό με επίσημες καταγεγραμμένες αναφορές περιστατικών λύσσας κυρίως στα ζώα της άγριας πανίδας.

γ) Βασικός άξονας ανάπτυξης του προγράμματος αποτελεί η διενέργεια δύο (2) κύκλων- τομέων δράσης παθητικής επιτήρησης, η οποία θα συνίσταται στη συστηματική συλλογή δειγμάτων κατά τη διάρκεια του προγράμματος, από κεφαλές νεκρών αγρίων και κατοικίδιων ζώων (θηλαστικών), τα οποία για τον σκοπό του προγράμματος χαρακτηρίζονται αφενός ως είδη ζώων - στόχοι, αφετέρου ως αξιόπιστοι επιδημιολογικοί δείκτες, για την ανίχνευση της παρουσίας του ιού της λύσσας σύμφωνα με τα ισχύοντα δεδομένα της Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Επιστημονικής Βιβλιογραφίας.

δ) Το βασικό είδος ζώου - στόχος και σημαντικός επιδημιολογικός δείκτης που επιλέγεται για την εφαρμογή του προγράμματος είναι η άγρια κόκκινη αλεπού, λόγω της αυξημένης συχνότητας εμφάνισης του νοσήματος στο ζωικό αυτό είδος, σε σχέση με τα υπόλοιπα είδη αγρίων θηλαστικών, δεδομένου ότι αποτελεί και την κυρίαρχη δεξαμενή του ιού στην άγρια πανίδα.

ε) Οι τεχνικές λεπτομέρειες εφαρμογής του Προγράμματος καθορίζονται στα Παραρτήματα Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, ΙV και V, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας ισχύουν οι ορισμοί:

- α) του Π.Δ/τος 41/2006 (Α 44),
- β) του Π.Δ/τος 308/2000 (Α 252) και
- γ) του Καν. (ΕΚ) 998/2003, όπως ισχύει

Στην περίπτωση της λύσσας για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν και οι παρακάτω ορισμοί:

δ) Ζώο αυτόχθον ή εισαγόμενο (άγριο ή κατοικίδιο) ύποπτο για λύσσα ορίζεται κάθε ζώο που παρουσιάζει κλινικά συμπτώματα λύσσας ή ασυνήθιστη συμπεριφορά συμβατή με τη λύσσα.

Επίσης θα θεωρείται ύποπτο για λύσσα και ένα ζώο που ανευρίσκεται νεκρό από άγνωστη αιτία και για το οποίο υπάρχει ιστορικό άμεσης επαφής με άνθρωπο (μέσω δήγματος, εκδορών, τραυματισμένων βλεννογόνων και λήξη πληγών τραύματος). Σημειώνεται ότι ειδικά για τους σκοπούς της παρούσας έχει αυξηθεί η ευαισθησία του ορισμού κρούσματος, όσον αφορά τον χαρακτηρισμό ενός ζώου ως ύποπτου, με στόχο να συμπεριληφθεί κάθε περιστατικό που ενέχει και την παρामीκη πιθανότητα λοίμωξης με τον ιό της λύσσας.

ε) Ζώο αυτόχθον ή εισαγόμενο (άγριο ή κατοικίδιο) θετικό στη λύσσα ορίζεται κάθε ζώο με κλινικά συμπτώματα λύσσας, στο οποίο έχει εργαστηριακά διαγνωστεί και επιβεβαιωθεί η νόσος.

στ) Παθητική επιτήρηση νοείται, για τους σκοπούς του προγράμματος, η δήλωση όλων των νεκρών ζώων (οικόσιτων και ζώων της άγριας πανίδας) για τα οποία υπάρχει υποψία ότι έχουν προσβληθεί από λύσσα και από τα οποία λαμβάνονται τα κατάλληλα δείγματα για την απομόνωση του ιού της λύσσας.

Άρθρο 3

Φορείς - Αρμοδιότητες

Υπεύθυνοι φορείς για την υλοποίηση του Προγράμματος είναι:

1. Οι επίσημες κτηνιατρικές αρχές.

Οι αρχές αυτές και οι αρμοδιότητές τους είναι οι ακόλουθες:

α) Το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), το οποίο είναι αρμόδιο για:

i) Το σχεδιασμό, τη σύνταξη και την εκπόνηση του προγράμματος.

ii) Τον έλεγχο σε κεντρικό επίπεδο και τον συντονισμό όλων των λοιπών αρμοδίων φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή του Προγράμματος επιτήρησης της λύσσας, σε όλη τη χώρα.

iii) Τον ορισμό των αρχών και φορέων εφαρμογής του Προγράμματος και τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων αυτών, ανάλογα με τις ανάγκες του Προγράμματος.

iv) Την παροχή κατάλληλων οδηγιών και διευκρινίσεων προς τους φορείς εφαρμογής του Προγράμματος, με σκοπό τη διευκόλυνση και ενίσχυση του έργου τους.

v) Τη συλλογή των στοιχείων και των αποτελεσμάτων του Προγράμματος, την αξιολόγηση αυτών, καθώς και την ενημέρωση των αρμοδίων αρχών της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β) Το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα των Ζώων του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών (Νεαπολέως 25, Αγία Παρασκευή Αττικής, 15310), το οποίο είναι αρμόδιο για:

i) Τη συγκέντρωση των αποστελλομένων δειγμάτων αγρίων και κατοικίδιων θηλαστικών από τις περιοχές των 16 Νομών που εφαρμόζεται το Πρόγραμμα.

ii) Τη διενέργεια των απαιτούμενων εργαστηριακών εξετάσεων και διαγνωστικών τεχνικών για την ανίχνευση του ιού της λύσσας.

iii) Την υποβολή των στοιχείων και εργαστηριακών αποτελεσμάτων στη Δ/νση Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

iv) Την αποστολή, εφόσον κριθεί αναγκαίο, των θετικών για την λύσσα δειγμάτων στο αρμόδιο Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς με ταυτόχρονη ενημέρωση του φορέα της παραγράφου 1α (Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων) του παρόντος άρθρου.

v) Τη σύνταξη μηνιαίας κατάστασης με τις διενεργηθείσες εξετάσεις του Εργαστηρίου καθώς και της εξαμηνιαίας και τελικής ετήσιας κατάστασης για την εφαρμογή του προγράμματος επιτήρησης σε όλη τη Χώρα, σύμφωνα με τις κοινοτικές διατάξεις απόδοσης δαπανών, τις οποίες αποστέλλει προς τον φορέα της παραγράφου 1α.

vi) Τη συνεργασία με το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα.

vii) Τη διασφάλιση της κοινοποίησης των πληροφοριών που παρέχει το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων, στο Τμήμα Ιολογίας του ΙΟΙΠΑΝ του ΚΚΙΘ και στα εργαστήρια διάγνωσης της λύσσας στη χώρα.

viii) Την παροχή επιστημονικής και τεχνικής συνδρομής στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/νσης Υγείας Ζώων για την εφαρμογή συντονισμένων σχεδίων επιτήρησης της λύσσας.

ix) Την παρακολούθηση των εξελίξεων σχετικά με την επιδημιολογία της Λύσσας.

χ) Τον συντονισμό των προτύπων και των μεθόδων διάγνωσης που εφαρμόζονται στο Τμήμα Ιολογίας του ΚΚΙΘ και στα άλλα εργαστήρια διάγνωσης Λύσσας που ενδεχόμενα θα συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

Για το σκοπό αυτό:

- Ελέγχει την ποιότητα όλων των υποστρωμάτων και αντιδραστηρίων που χρησιμοποιούνται από τα εργαστήρια που συμμετέχουν στη διάγνωση της Λύσσας, καθώς και από το ίδιο.

- Οργανώνει μία τουλάχιστον συγκριτική δοκιμή ανά έτος (ring test).

- Τα απομονωθέντα στελέχη της λύσσας διατηρούνται στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για 2 έτη.

- Συνεργάζεται με τους άλλους φορείς που ασχολούνται με τη Λύσσα στον άνθρωπο.

- Διοργανώνει, ενδεχομένως, μαθήματα κατάρτισης για το προσωπικό των εργαστηρίων διάγνωσης της Λύσσας στη χώρα.

γ) Οι Δ/νσεις Κτηνιατρικής της Περιφέρειας των Περιφερειακών Ενοτήτων (πρώην νομών) εφαρμογής του προγράμματος, οι οποίες είναι αρμόδιες:

i) Για το συντονισμό της εφαρμογής του Προγράμματος στην περιοχή αρμοδιότητάς τους.

ii) Για την εποπτεία της εφαρμογής του Προγράμματος στην περιοχή αρμοδιότητάς τους.

iii) για την αξιολόγηση εφαρμογής του Προγράμματος στην περιοχή αρμοδιότητάς τους.

iv) Για τη συνεργασία με τα αντίστοιχα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της περιοχής αρμοδιότητάς τους, όπως επίσης και με το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

v) Για την ενημέρωση των ιδιωτών κτηνιάτρων της περιοχής αρμοδιότητάς τους σχετικά με το πρόγραμμα και την επιβολή σε αυτούς των προβλεπόμενων από το άρθρο 11 της παρούσας κυρώσεις, στις περιπτώσεις εκείνες που διαπιστώνεται μη άμεση κοινοποίηση ύποπτων για λύσσα περιστατικών σε κατοικίδια ή ζώα της άγριας πανίδας.

vi) Για τη συνεργασία με τις Δασικές Αρχές των νομών εφαρμογής του Προγράμματος.

vii) Για τη συνεργασία και την ενημέρωση των κυνηγετικών ομοσπονδιών και των ζωοφιλικών σωματείων της περιοχής αρμοδιότητάς τους.

δ) Τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων (πρώην νομών) εφαρμογής του προγράμματος, είναι αρμόδια:

i) Για τον ορισμό του υπεύθυνου εφαρμογής και παρακολούθησης του Προγράμματος.

ii) Για τη λήψη των δειγμάτων από τα νεκρά θηλαστικά σύμφωνα με τους Πίνακες 2, 3 και 4 του παραρτήματος Ι της παρούσας απόφασης, την αποστολή τους στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα, την σύνταξη των σχετικών διαβιβαστικών εγγράφων και την έκδοση των σχετικών αποφάσεων λήψης και άρσης των λαμβανομένων μέτρων στις περιπτώσεις υποψίας η επιβεβαίωσης της νόσου.

iii) Για την αξιολόγηση εφαρμογής του Προγράμματος σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας.

iv) Για τη συνεργασία και την ενημέρωση άλλων αρμόδιων αρχών και φορέων σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος.

v) Για την επιβεβαίωση του αντιλυσσικού εμβολιασμού των ποιμενικών σκύλων της περιοχής δικαιοδοσίας τους, κατά τη διενέργεια επισήμων ελέγχων, μέσα στο πλαίσιο εφαρμογής άλλων εθνικών προγραμμάτων.

vi) Για την εκπαίδευση των ιδιωτών κτηνιάτρων, των υπευθύνων των ζωοφιλικών σωματείων, των εκπαιδευτών των τοπικών κυνηγετικών οργανώσεων και οποιονδήποτε άλλων φορέων που ενδέχεται να έχουν σχέση με το Πρόγραμμα.

vi) Για την αποστολή των ζητούμενων στατιστικών στοιχείων του Προγράμματος στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων.

2. α) Η Δ/ση Αισθητικών Δασών -Δρυμών και Θήρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής είναι αρμόδια:

i) Για την παροχή οδηγιών προς τις δασικές υπηρεσίες των αποκεντρωμένων διοικήσεων, στις περιφερειακές ενότητες εφαρμογής του προγράμματος, αναφορικά με τη συλλογή δειγμάτων νεκρών άγριων θηλαστικών σε απαγορευμένες και μη για την θήρα περιοχές.

ii) Για την παροχή οδηγιών προς τις δασικές υπηρεσίες των αποκεντρωμένων διοικήσεων, στις περιφερειακές ενότητες εφαρμογής του προγράμματος, προκειμένου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στη δραστηριότητα της θηροφύλαξης, να διενεργούν ελέγχους στα βιβλιάρια υγείας των κυνηγετικών σκύλων καθώς και στην τήρηση των σχετικών με τη σήμανση τους, από την εθνική νομοθεσία, διατάξεων.

iii) Για τη λήψη μέτρων ενημέρωσης του πληθυσμού που δραστηριοποιείται στο δασικό χώρο σχετικά με την λύσσα και τις επιπτώσεις της στη δημόσια υγεία και την παροχή των απαραίτητων οδηγιών, προκειμένου με τη συνεργασία των τοπικών κτηνιατρικών και δασικών αρχών να συμβάλλουν στο έργο της συλλογής των προβλεπόμενων από το Πρόγραμμα δειγμάτων άγριων ζώων και της έγκαιρης αποστολής τους στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα.

β) Η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος είναι αρμόδια για την ενημέρωση των μελών των Κυνηγετικών Οργανώσεων της (Κυνηγετικές Ομοσπονδίες και Κυνηγετικούς Συλλόγους) -σχετικά με την λύσσα και τις επιπτώσεις της στη Δημόσια Υγεία και την παροχή των απαραίτητων οδηγιών, προκειμένου με τη συνεργασία των τοπικών Κτηνιατρικών και Δασικών Αρχών να συμβάλλουν στο έργο της συλλογής των προβλεπόμενων από το Πρόγραμμα δειγμάτων άγριων ζώων και της έγκαιρης αποστολής τους στο αρμόδιο κτηνιατρικό Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς. Οι ιδιωτικοί φύλακες θήρας των Κυνηγετικών Οργανώσεων, πέρα από τη συμβολή τους στη συλλογή των δειγμάτων, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 1 παρ. ιδ και άρθρο 4 παρ. 9 του Ν. 4031/2012, να διενεργούν ελέγχους στα βιβλιάρια υγείας ή διαβατήρια των κυνηγετικών σκύλων για την τήρηση των διατάξεων του άρθρου 5 παρ. α του ανωτέρω νόμου και ιδιαιτέρως των σχετικών προληπτικών εμβολιασμών της περιοχής εφαρμογής του Προγράμματος.

Οι εργαστηριακοί έλεγχοι διεξάγονται σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο παράρτημα IV.

Για το συντονισμό, τον έλεγχο και την αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος συγκροτείται επιτροπή η οποία ενεργεί ως συμβουλευτικό όργανο στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Η Επιτροπή αποτελείται από:

1. Τον Προϊστάμενο της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γεν.Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ο οποίος είναι Πρόεδρος.
2. Τον Προϊστάμενο του Τμήματος Ζωοανθρωποσώων της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γεν. Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ο οποίος είναι Αντιπρόεδρος.
3. Τον Προϊστάμενο του Τμήματος Υγείας των Ζώων της Δ/σης Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου της Γεν. Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
4. Τον κτηνίατρο του Τμήματος Ζωοανθρωποσώων της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γεν. Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που είναι υπεύθυνος για το πρόγραμμα.
5. Εκπρόσωπο της Δ/σης Αισθητικών Δασών, Δρυμών και Θήρας της Ειδικής Γραμματείας Δασών.
6. Εκπρόσωπο του Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας.
7. Εκπρόσωπο του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.
8. Τον Προϊστάμενο του Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς για τη Λύσσα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
9. Επιδημιολόγο ο οποίος ορίζεται με απόφαση της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γεν.Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως τεχνικό σύμβουλο.
10. Εκπρόσωπο της Κυνηγετικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος.

Άρθρο 4

Σήμανση των ζώων και καταγραφή των εκμεταλλεύσεων

1. Για το σκοπό του προγράμματος επιβάλλεται η καταγραφή και σήμανση των σκύλων και γατών της περιοχής εφαρμογής του προγράμματος.
2. Ειδικότερα για τους ποιμενικούς σκύλους της περιοχής εφαρμογής του προγράμματος επιβάλλεται μόνο η καταγραφή τους, σύμφωνα με τη διαδικασία που θα καθορίζεται με εγκύκλιο της Δ/σης Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ. Η καταγραφή θα γίνεται από τους ιδιώτες κτηνιάτρους που θα πραγματοποιούν τον αντιλυσσικό εμβολιασμό των ποιμενικών σκύλων και οι οποίοι υποχρεούνται να διαβιβάζουν τα στοιχεία της καταγραφής στην αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή.
Τα αρμόδια Τμήματα Κτηνιατρικής των περιφερειακών ενοτήτων εφαρμογής του προγράμματος διατηρούν αρχείο ή μηχανογραφημένο σύστημα με τα στοιχεία καταγραφής των ποιμενικών σκύλων της περιοχής δικαιοδοσίας τους: ονοματεπώνυμο ιδιοκτήτη, μορφολογικά χαρακτηριστικά σκύλου (ηλικία, φύλο, χρώμα, ύψος, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά., κλπ).
3. Για το σκοπό του προγράμματος επιβάλλεται ο έλεγχος τήρησης του υποχρεωτικού συστήματος καταγραφής και σήμανσης των παραγωγικών ζώων σύμφωνα με τις ισχύουσες Κοινοτικές και Εθνικές διατάξεις.

Άρθρο 5

Εμβολιασμός

1. Για τη δημιουργία βιολογικού φραγμού κατά της λύσσας και την αποτελεσματικότερη προστασία της δημόσιας υγείας επιβάλλεται η διασφάλιση του προλη-

πτικού αντιλυσσικού εμβολιασμού όλων των σκύλων και γατών ηλικίας άνω των τριών μηνών, τα οποία δεν έχουν ιστορικό εμβολιασμού κατά της λύσσας μέχρι τη στιγμή της εξέτασης ή που έχει παρέλθει η ημερομηνία του επαναληπτικού τους εμβολιασμού, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ήρθαν σε επαφή ή δεν είχαν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με ζώο θετικό στη λύσσα.

2. Για το σκοπό του προγράμματος επιβάλλεται η διασφάλιση του προληπτικού εμβολιασμού των σκύλων, γατών και λοιπών σαρκοφάγων της περιοχής εφαρμογής του προγράμματος ηλικίας άνω των 3 μηνών, τα οποία δεν έχουν ιστορικό εμβολιασμού κατά της λύσσας μέχρι τη στιγμή της εξέτασης ή που έχει παρέλθει η ημερομηνία του επαναληπτικού τους εμβολιασμού, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ήρθαν σε επαφή ή δεν είχαν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με ζώο θετικό στη λύσσα.

Ο αντιλυσσικός εμβολιασμός καταγράφεται στο βιβλιάριο εμβολιασμών ή στο διαβατήριο των ζώων και πραγματοποιείται από κτηνιάτρους με αντιλυσσικά εμβόλια εγκεκριμένα από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ), σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης του παρασκευαστή και δαπάνη των ιδιοκτητών των ζώων.

Στο βιβλιάριο εμβολιασμών ή στο διαβατήριο εκτός από την ετικέτα του αντιλυσσικού εμβολίου, υποχρεωτικά αναγράφεται η ημερομηνία εμβολιασμού και μπαίνει η σφραγίδα και υπογραφή του κτηνιάτρου που διενεργεί τον εμβολιασμό.

3. Στην περίπτωση των αδέσποτων σκύλων και γατών ηλικίας άνω των 3 μηνών, επιβάλλεται η διασφάλιση του προληπτικού αντιλυσσικού εμβολιασμού στις περιπτώσεις που αυτά δεν έχουν ιστορικό εμβολιασμού κατά της λύσσας μέχρι τη στιγμή της εξέτασης, ή που έχει παρέλθει η ημερομηνία του επαναληπτικού τους εμβολιασμού. Ο εμβολιασμός γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα του νόμου 4039/2012 (Α' 15/2-2-2012) «Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό».

4. Όλα τα κατοικίδια σαρκοφάγα ηλικίας άνω των τριών μηνών που πρόκειται να μετακινηθούν στην περιοχή εφαρμογής του προγράμματος πρέπει να είναι εμβολιασμένα κατά της λύσσας τουλάχιστον 21 ημέρες πριν τη μετακίνησή τους.

5. Όλα τα σαρκοφάγα τα οποία εισέρχονται στη χώρα από άλλα Κράτη - Μέλη ή εισάγονται από τρίτες χώρες πρέπει να πληρούν τους όρους, όσον αφορά τον αντιλυσσικό εμβολιασμό, τον ορολογικό έλεγχο των αντισωμάτων και τα συνοδευτικά έγγραφα, που περιγράφονται στα κεφάλαια II και III του Καν. (ΕΚ) 998//2003, όπως αυτός ισχύει.

Άρθρο 6

Κοινοποίηση της ασθένειας

- a. Η λύσσα είναι νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης.
- β. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εμπλέκεται με τη διαχείριση ζώντων ζώων είναι υποχρεωμένο να κοινοποιεί άμεσα στις επίσημες αρμόδιες τοπικές κτηνιατρικές αρχές κάθε περίπτωση υποψίας περιστατικού λύσσας σε ζώο της άγριας πανίδας ή σε κατοικίδιο ζώο, προκειμένου να εφαρμοσθούν άμεσα όλες οι απαραίτητες διαδικασίες για την περαιτέρω εξέταση και διερεύνηση των άρρωστων ή ύποπτων ζώων.

γ. Ειδικότερα, οι ιδιώτες κτηνίατροι που δραστηριοποιούνται στην περιοχή εφαρμογής του προγράμματος, είναι υποχρεωμένοι να κοινοποιούν άμεσα στις οικείες κτηνιατρικές αρχές κάθε κλινικό περιστατικό ύποπτο για λύσσα κατά την άσκηση του έργου τους.

Στην περίπτωση μη άμεσης κοινοποίησης θα επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 11 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 7

Κοινοποίηση εργαστηριακών αποτελεσμάτων

Το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα κοινοποιεί άμεσα το ύποπτο ή θετικό για λύσσα αποτέλεσμα στην αρμόδια κτηνιατρική αρχή Περιφερειακής Ενότητας που απέστειλε το δείγμα, καθώς και στο φορέα της παραγράφου 1α του άρθρου 3 της παρούσας.

Άρθρο 8

Αποτελέσματα - Μέτρα

1. Όταν κοινοποιούνται:

α) από Δημόσια Αρχή καθώς και από νομικό ή φυσικό πρόσωπο που εμπλέκεται με τη διαχείριση ζώων ή

β) από ιδιώτες κτηνιάτρους περιστατικά ύποπτα λύσσας σε ζώο της άγριας πανίδας ή σε κατοικίδιο ζώο, η αρμόδια κτηνιατρική αρχή Περιφερειακής Ενότητας μετά τον προβλεπόμενο έλεγχο, με απόφασή της χαρακτηρίζει τα ζώα αυτά «ύποπτα για λύσσα» και με απόφασή της επιβάλλει:

α. σε κάθε περίπτωση υποψίας περιστατικών λύσσας σε κατοικίδια ζώα:

i. στην περίπτωση που το ζώο είναι δεσποζόμενο, την κλινική εξέταση και απομόνωση αυτού, για χρονικό διάστημα 15 ημερών.

ii. στην περίπτωση αδέσποτων ζώων, τη σύλληψη αυτών από εξουσιοδοτημένο και εκπαιδευμένο για το σκοπό αυτό προσωπικό, την κλινική εξέταση και την απομόνωση αυτών για χρονικό διάστημα 15 ημερών. Στην περίπτωση που η απομόνωση δεν είναι δυνατή, αυτά θανατώνονται σε συνεργασία με την οικία Δημοτική Αρχή, ύστερα από Απόφαση του Δ/ντή Κτηνιατρικής της Περιφέρειας και αφού αιτιολογηθούν οι λόγοι της θανάτωσης.

Εάν μετά το πέρας του παραπάνω χρονικού διαστήματος τα ζώα, αφού υποβληθούν ξανά σε κλινική εξέταση, δεν εμφανίζουν συμπτώματα λύσσας, αυτά επανεντάσσονται στον χώρο διαβίωσής τους, σύμφωνα με την υφιστάμενη εθνική νομοθεσία.

iii. την απολύμανση του χώρου θανάτωσης ή θανάτου του λυσσύποπτου ζώου, καθώς και τη διεξοδική απολύμανση και αποτέφρωση όλων των αντικειμένων που θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με αυτά τα ζώα.

iv. την ασφαλή διάθεση των νεκρών ή θανατωμένων ζώων σε εγκεκριμένη μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων, αφού έχει προηγηθεί δειγματοληψία.

v. την απομόνωση και παρακολούθηση όλων των ευπαθών ζώων που ήρθαν ή θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με ζώο ύποπτο για τη λύσσα.

vi. Την ασφαλή διάθεση του γάλακτος που λαμβάνεται από ζώα ύποπτα λύσσας και την απαγόρευση της χρήσης των προϊόντων θερμόαιμων ζώων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και για ζωοτροφές, αν αυτά τα ζώα ήρθαν ή θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με ένα ζώο ύποπτο για λύσσα.

vii. την αναφορά κάθε περίπτωσης έκθεσης ανθρώπων ή/και ζώων, τις αλλαγές συμπεριφοράς σε κατοικίδια, παραγωγικά και άγρια ζώα, τον αναίτιο θάνατο κατοικίδιων, παραγωγικών ζώων ή/και άγριων ζώων.

Στην περίπτωση μη επιβεβαίωσης της λύσσας η αρμόδια κτηνιατρική αρχή θα άρει τα παραπάνω μέτρα με απόφασή της.

β. Σε κάθε περίπτωση υποψίας περιστατικού λύσσας σε ζώα της άγριας πανίδας:

i. Κατά τη διάρκεια της κυνηγετικής περιόδου, ενεργοποιείται σε κάθε Δασική Αρχή συνεργείο δίωξης που έχει οριστεί κατά τις ισχύουσες διατάξεις του Δασικού Κώδικα, το οποίο σε συνεργασία με τις οικίες Κτηνιατρικές Αρχές και τους ιδιωτικούς φύλακες θήρας προβαίνουν εφόσον είναι εφικτό στη σύλληψη των ζώων, προκειμένου να ακολουθήσει κλινική εξέταση και απομόνωση τους. Στην περίπτωση που τα ανωτέρω δεν είναι εφικτά, αυτά θανατώνονται με μέριμνα της αρμόδιας Κτηνιατρικής Αρχής, σε συνεργασία με τους προαναφερμένους φορείς. Εάν διαπιστωθεί ότι τα κατά τα ανωτέρω απομονωμένα ζώα δεν είναι θετικά στη λύσσα, επανεντάσσονται στον χώρο διαβίωσής τους, σύμφωνα με την υφιστάμενη εθνική νομοθεσία.

ii. Εκτός κυνηγετικής περιόδου θα ενημερώνονται άμεσα η αρμόδια Δασική και Κτηνιατρική Αρχή της περιοχής, θα δηλώνεται η τοποθεσία που έχει εντοπισθεί το λυσσύποπτο ζώο και θα προγραμματίζεται άμεσα επέμβαση του συνεργείου δίωξης κατά τα προαναφερθέντα.

iii. την απολύμανση του χώρου θανάτωσης ή θανάτου του λυσσύποπτου ζώου, καθώς και τη διεξοδική απολύμανση και αποτέφρωση όλων των αντικειμένων που θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με αυτά τα ζώα.

iv. την ασφαλή διάθεση των νεκρών ή θανατωμένων ζώων σε εγκεκριμένη μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων, αφού έχει προηγηθεί δειγματοληψία.

v. την απομόνωση και παρακολούθηση κατά το εφικτό όλων των ευπαθών ζώων που ήρθαν ή θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με ζώο ύποπτο για τη λύσσα.

vi. την αναφορά κάθε περίπτωσης έκθεσης ανθρώπων ή/και ζώων, τις αλλαγές συμπεριφοράς σε κατοικίδια, παραγωγικά και άγρια ζώα, τον αναίτιο θάνατο κατοικίδιων, παραγωγικών ή/και άγριων ζώων.

vii. τη θανάτωση του άγριου ζώου που είναι ύποπτο λύσσας.

Στην περίπτωση μη επιβεβαίωσης της λύσσας η αρμόδια κτηνιατρική αρχή θα άρει, με απόφασή της, τα παραπάνω μέτρα.

Σε κάθε περίπτωση των παραγράφων α και β, η αρμόδια κτηνιατρική αρχή καθορίζει και το χρονικό διάστημα πραγματοποίησης των επιβαλλόμενων μέτρων.

2. Όταν στα πλαίσια των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου κοινοποιούνται θετικά για λύσσα αποτελέσματα, η αρμόδια κτηνιατρική αρχή Περιφερειακής Ενότητας με απόφασή της χαρακτηρίζει τα ζώα αυτά «θετικά στη λύσσα» και με απόφασή καθορίζει την εστία της λύσσας και επιβάλλει:

α) Στην περίπτωση των κατοικίδιων ζώων:

i) Την τοποθέτηση προειδοποιητικών πινακίδων, που φέρουν κατάλληλη σήμανση.

ii) Τη λήψη μέτρων απαγόρευσης της μετακίνησης και ελεύθερης διακίνησης ευπαθών ειδών ζώων, καθώς και την διενέργεια αγοροπωλησιών ευπαθών ειδών ζώων, στην περιοχή που εντοπίστηκε η εστία της λύσσας.

iii) Την θανάτωση των ευπαθών ζώων, τα οποία δαγκώθηκαν ή ήρθαν σε άμεση επαφή με εκκρίσεις ζώου θετικού στη λύσσα.

iv) Την απολύμανση του χώρου θανάτωσης ή θανάτου των θετικών ζώων, καθώς και τη διεξοδική απολύμανση και αποτέφρωση όλων των αντικειμένων που θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με αυτά τα ζώα.

v) Διασφαλίζει την απόρριψη των νεκρών ή θανατωμένων ζώων σε εγκεκριμένη μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων.

vi) Προϊόντα - Στρωμνή

Η απομάκρυνση της μολυσμένης κόπρου και στρωμνής γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία.

β) Στην περίπτωση των ζώων της άγριας πανίδας:

i) Την ενημέρωση των Δασικών Υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

ii) Την τοποθέτηση προειδοποιητικών πινακίδων, που φέρουν κατάλληλη σήμανση.

iii) Την απαγόρευση της μετακίνησης και ελεύθερης διακίνησης ευπαθών ειδών ζώων, καθώς και την διενέργεια αγοροπωλησιών ευπαθών ειδών ζώων, στην περιοχή που εντοπίστηκε η εστία της λύσσας.

iv) Τη θανάτωση των ευπαθών ζώων, τα οποία δαγκώθηκαν ή ήρθαν σε άμεση επαφή με εκκρίσεις ζώου θετικού στη λύσσα.

v) Την απολύμανση του χώρου θανάτωσης ή θανάτου των θετικών ζώων, καθώς και τη διεξοδική απολύμανση και αποτέφρωση όλων των αντικειμένων που θα μπορούσαν να έχουν έρθει σε επαφή με αυτά τα ζώα.

vi) Την ασφαλή διάθεση των νεκρών ή θανατωμένων ζώων σε εγκεκριμένη μονάδα επεξεργασίας υποπροϊόντων.

vii) Την εφαρμογή του άρθρου 9 της Συνθήκης της Βέρνης (N.1335/1983) για τη ρύθμιση του υπερπληθυσμού των ειδών - στόχων της άγριας πανίδας της παρούσας απόφασης, και κυρίως της αλεπούς, για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας.

viii) Την απομάκρυνση της μολυσμένης κόπρου και στρωμνής σύμφωνα με την ισχύουσα Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία.

3. Όταν ολοκληρωθούν οι διαδικασίες της παραγράφου 2, τότε η αρμόδια κτηνιατρική αρχή της Περιφερει-

ακής Ενότητας με απόφασή της προβαίνει στην άρση των επιβληθέντων μέτρων.

Άρθρο 9

Συνοδευτικά έγγραφα των κατοικίδιων σαρκοφάγων

Υποχρεωτικά τα κατοικίδια σαρκοφάγα τα οποία μετακινούνται στους νομούς εφαρμογής του προγράμματος συνοδεύονται από βιβλιάριο υγείας του ζώου ή διαβατήριό του ζώου στα οποία αναγράφονται τα στοιχεία της ταυτότητας του ζώου και τα στοιχεία της σήμανσής του, καθώς και τα στοιχεία του ιδιοκτήτη, όπως αυτά περιγράφονται στις σχετικές διατάξεις και τα παραρτήματα του Ν. 4039/2012.

Άρθρο 10

Οικονομικές αποζημιώσεις

1. Οι δαπάνες συλλογής, μεταφοράς των δειγμάτων, αγοράς διαγνωστικών αντιδραστηρίων, εμβολίων και λοιπών αναλωσίμων υλικών που απαιτούνται για τις δειγματοληψίες και τις διαγνωστικές εργαστηριακές εξετάσεις και της πρόσληψης του αναγκαίου προσωπικού για την εφαρμογή του Προγράμματος αποζημιώνονται και καλύπτονται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό (Κ.Α 5329 Φ29/110).

2. Οι ιδιοκτήτες παραγωγικών ζώων, οι οποίοι υποχρεώνονται να θανατώσουν και να καταστρέψουν τα ζώα τους λόγω μόλυνσης αυτών με λύσσα, θα αποζημιώνονται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα απόφαση των οικονομικών ενισχύσεων για την εξυγίανση του ζωικού πληθυσμού.

Άρθρο 11

Κυρώσεις

Στους μη συμμορφούμενους με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης και των μέτρων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή της επιβάλλονται οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 23 του ν. 248/1914 (Α'110), όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 13 του ν. 2538/1997 (Α' 242), καθώς και των άρθρων 20 και 21 του Ν. 4039/2012

Άρθρο 12

Η παρούσα απόφαση ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παρατίθενται ακολούθως τα Παραρτήματα I, II, III, IV και V τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Η εφαρμογή του προγράμματος περιλαμβάνει δύο (2) τομείς δράσης παθητικής επιτήρησης σε ζώα- δείκτες οι οποίοι θα διενεργούνται παράλληλα με σκοπό την συλλογή των αντίστοιχων δειγμάτων ανά νομό της Χώρας κατά την διάρκεια του έτους 2012.

Στους Πίνακες 2 και 3 απεικονίζεται το είδος και το μέγεθος του δείγματος που θα συλλεχθεί από τα ζώα-στόχους.

Στον Πίνακα 2 απεικονίζεται το είδος και το μέγεθος του δείγματος που θα συλλεχθεί από τα ζώα-στόχους με τη μεγαλύτερη πιθανότητα ανίχνευσης του ιού της λύσσας (1ος Τομέας), ενώ στο Πίνακα 3 (2ος Τομέας) περιλαμβάνονται τα δείγματα που θα συλλεχθούν από ζώα - δείκτες με μικρή πιθανότητα εμφάνισης του νοσήματος στους βιότοπους της άγριας πανίδας.

Η συγκεντρωτική κατάσταση με το συνολικό αριθμό των δειγμάτων ανά ζώο δείκτη μετά την ολοκλήρωση και των 2 κύκλων παθητικής επιτήρησης παρουσιάζεται στο Πίνακα 4.

Όλα τα λαμβανόμενα επίσημα δείγματα, συνοδευόμενα από τα προβλεπόμενα συνοδευτικά έγγραφα, κατάλληλα σημασμένα, αποστέλλονται το ταχύτερο στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα για τη διενέργεια των προβλεπομένων εξετάσεων.

Για την αποστολή των δειγμάτων πρέπει να ενημερώνεται και τηλεφωνικά το αρμόδιο Εργαστήριο.

Οι δειγματολήπτες λαμβάνουν τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα ώστε να αποφευχθεί η μεταφορά και διασπορά της λύσσας, καθώς και η μόλυνση των ίδιων.

Επισημαίνεται ότι σε ότι αφορά δείγματα βοοειδών, και κατόπιν αρνητικού αποτελέσματος στον ιό της λύσσας, τα δείγματα αποστέλλονται ακολούθως για περαιτέρω εργαστηριακή διερεύνηση στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς ΜΣΕ (στη Λάρισα) προκειμένου να υποβληθούν σε εξέταση για ΣΕΒ, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 133363/23.12.2011 υπουργική απόφαση, ΦΕΚ 3173/30.12.11 τεύχος Β'.

Πίνακας 1. Νομοί εφαρμογής του προγράμματος.

A/A	ΝΟΜΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ ΣΕ ΚΜ²
1	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	1.515
2	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	4.990
3	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	2.291
4	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1.720
5	ΚΟΖΑΝΗΣ	3.516
6	ΦΛΩΡΙΝΗΣ	1.924
7	ΗΜΑΘΙΑΣ	1.701
8	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	3.683
9	ΚΙΛΚΙΣ	2.519
10	ΠΕΛΛΑΣ	2.506
11	ΣΕΡΡΩΝ	3.968
12	ΔΡΑΜΑΣ	3.468
13	ΕΒΡΟΥ	4.242
14	ΚΑΒΑΛΑΣ	2.111
15	ΞΑΝΘΗΣ	1.793
16	ΡΟΔΟΠΗΣ	2.543
	ΣΥΝΟΛΟ	44.490

ΠΙΝΑΚΑΣ 2
Α' ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΣΤΑ ΖΩΑ ΔΕΙΚΤΕΣ
ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ: 12 ΜΗΝΕΣ ΕΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ : 2012
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΥΣΣΑ ΣΤΑ ΑΓΡΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΙΚΟΙΔΙΑ ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ

A/A	ΝΟΜΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΖΩΟΥ ΔΕΙΚΤΗ	ΑΛΕΠΟΥΔΕΣ / ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΑΓΕΛΑΙΑ/ΗΜΙ ΑΓΡΙΑ ΒΟΟΕΙΔΗ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΣΚΥΛΟΙ /ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΓΑΤΕΣ / ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΝΥΧΤΕΡΙΔΕΣ/ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
1	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	20	3	3	3	10	39
2	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	48	2	3	3	10	66
3	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	30	1	3	3	10	47
4	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	30	1	3	3	10	47
5	ΚΟΖΑΝΗΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	40	1	3	3	10	57
6	ΦΛΩΡΙΝΗΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	30	1	3	3	10	47
7	ΗΜΑΘΙΑΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	30	1	3	3	10	47
8	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	45	1	3	3	10	62
9	ΚΙΛΚΙΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	30	1	3	3	10	47
10	ΠΕΛΛΑΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	30	1	3	3	10	47
11	ΣΕΡΡΩΝ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	45	3	3	3	10	64
12	ΔΡΑΜΑΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	40	1	3	3	10	57
13	ΕΒΡΟΥ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	42	1	3	3	10	59
14	ΚΑΒΑΛΑΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	25	1	3	3	10	42
15	ΞΑΝΘΗΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	25	1	3	3	10	42
16	ΡΟΔΟΠΗΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	35	1	3	3	10	52
		ΣΥΝΟΛΟ	545	21	48	48	160	822

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Β' ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΗΣΗΣ ΣΤΑ ΖΩΑ ΔΕΙΚΤΕΣ

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΤΡΗΣΗΣ: 12 ΜΗΝΕΣ ΕΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ : 2012

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΤΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΥΣΣΑ ΣΤΑ ΔΡΑΓΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΙΚΟΙΔΙΑ ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ									
Α/Α	ΝΟΜΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΖΩΟΥ ΔΕΙΚΤΗ	ΤΣΑΚΑΛΙΑ /ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΛΥΚΟΙ /ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΠΡΟΒΑΤΑ & ΑΙΓΕΣ / ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΟΙ / ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΛΟΙΠΑ ΔΡΑΓΙΑ ΣΑΚΟΦΑΓΑ (Πετροκούναβο, νυφίτσα, ασβός κ.α) /ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ	
1	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	2	1	10	15	
2	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	2	1	10	15	
3	ΠΡΕΒΕΣΩΝ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	1	1	10	14	
4	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	1	1	10	14	
5	ΚΟΖΑΝΗΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	2	1	10	15	
6	ΦΛΩΡΙΝΗΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	1	1	10	14	
7	ΗΜΑΘΙΑΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	1	1	10	14	
8	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	2	1	10	15	
9	ΚΙΛΚΙΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	2	1	10	15	
10	ΠΕΛΛΑΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	2	1	10	15	
11	ΣΕΡΡΩΝ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	2	1	10	15	
12	ΔΡΑΜΑΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	2	1	10	15	
13	ΕΒΡΟΥ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	2	1	10	15	
14	ΚΑΒΑΛΑΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	2	1	10	15	
15	ΞΑΝΘΗΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	2	1	10	15	
16	ΡΟΔΟΠΗΣ	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	1	1	2	1	10	15	
		ΣΥΝΟΛΟ	16	16	28	16	160	236	

ΠΙΝΑΚΑΣ 4
Α ΚΑΙ Β' ΤΟΜΕΙΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΣΤΑ ΣΩΔ ΔΕΙΚΤΕΣ
ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ: 12 ΜΗΝΕΣ ΕΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ : 2012

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ 16 ΝΟΜΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ ΣΤΑ ΔΙΓΡΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΙΚΟΙΔΙΑ ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ													
Α/Α	ΝΟΜΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ /ΑΡΙΘΜΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΖΩΟΥ ΔΕΙΚΤΗ	ΑΔΕΠΟΥΣΕΣ / ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΔΙΤΕΛΑΙΑ/ΗΜΙΑ ΓΡΙΑ ΒΟΣΕΙΔΗ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΣΚΥΛΟΙ /ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΓΑΤΕΣ / ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΝΥΧΤΕΡΙΔΕΣ/ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΤΣΑΚΑΛΙΑ /ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΛΥΚΟΙ /ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΠΡΟΒΑΤΑ & ΑΙΓΕΣ / ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΟΙ / ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΛΟΙΠΑ ΔΙΓΡΙΑ ΣΑΚΟΦΑΓΑ (Πετροκούσινθο, νυφίτσα,αεθός, κ.α) /ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
	16	Κεφάλι για εξέταση εγκεφαλικού ιστού	545	21	48	48	160	16	16	28	16	160	1.058

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΜΕΤΡΑ ΒΙΟΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Τα άτομα που συλλέγουν τα ύποπτα πτώματα, καθώς και οι δειγματολήπτες, λαμβάνουν τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα ώστε να αποφευχθεί η μεταφορά και διασπορά της λύσσας, καθώς και η μόλυνση των ίδιων.

Α. Συλλογή του πτώματος

1. Η συλλογή του πτώματος γίνεται από τους ιδιωτικούς φύλακες θήρας των Κυνηγετικών Οργανώσεων που έχουν οριστεί ως υπεύθυνοι για τη συλλογή των νεκρών ζώων της άγριας πανίδας μέσα στο πλαίσιο του προγράμματος επιτήρησης της λύσσας, σύμφωνα με εγκύκλιο του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2. Συνιστάται ο εμβολιασμός των παραπάνω υπευθύνων φυλάκων θήρας.

3. Απαραίτητος εξοπλισμός:

- α. διπλά γάντια μίας χρήσης (χειρουργικά)
- β. μάσκα μίας χρήσης
- γ. ποδιά μίας χρήσης
- δ. προστατευτικά γυαλιά
- ε. μεγάλες καθαρές πλαστικές σακούλες αντοχής
- στ. απολυμαντικό (χλωρίνη, κλπ)
- ζ. απορροφητικό υλικό (χαρτί, εφημερίδες)
- η. εντομοκτόνο

4. Το πτώμα ψεκάζεται με εντομοκτόνο και τοποθετείται με προσοχή σε μεγάλη πλαστική σακούλα και τυχόν αιχμηρά σημεία (οστά, κέρατα κτλ.) θα πρέπει να καλύπτονται με απορροφητικό χαρτί. Η σακούλα κλείνεται με σφιχτό κόμπο και τοποθετείται σε δεύτερη πλαστική σακούλα που κλείνεται με τον ίδιο τρόπο.

Η μεταφορά στον εξουσιοδοτημένο κτηνίατρο ή εξουσιοδοτημένο υπάλληλο του τμήματος κτηνιατρικής ή του κατά τόπους αγροτικού κτηνιατρικού της Περιφερειακής Ενότητας, που θα διενεργήσει την αποκοπή της κεφαλής πρέπει να γίνεται το συντομότερο δυνατό.

5. Ζώα τα οποία πρέπει να θανατωθούν να μην πυροβοληθούν στο κεφάλι καθώς ο εγκέφαλος είναι απαραίτητος για τη διάγνωση.

Β. Αποκοπή κεφαλής

Η αποκοπή της κεφαλής γίνεται από κτηνίατρο ή εξουσιοδοτημένο υπάλληλο του τμήματος κτηνιατρικής ή του κατά τόπους αγροτικού κτηνιατρικού της Περιφερειακής Ενότητας ή άλλο εξειδικευμένο άτομο ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ εμβολιασμένο.

Ο κτηνίατρος ή το οποιοδήποτε άλλο εξουσιοδοτημένο άτομο ασχολείται με την αποκοπή της κεφαλής ορίζεται ως υπεύθυνος του προγράμματος, σύμφωνα με εγκύκλιο του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και λαμβάνει κατάλληλη εκπαίδευση.

Απαραίτητος εξοπλισμός:

- α. διπλά γάντια μίας χρήσης (χειρουργικά)
- β. μάσκα μίας χρήσης
- γ. προστατευτική προσωπίδα
- δ. προστατευτικά γυαλιά
- ε. ποδιά μίας χρήσης
- ζ. μπόττες
- στ. μεγάλες καθαρές πλαστικές σακούλες αντοχής
- η. απορροπαντικό
- θ. απολυμαντικό (χλωρίνη κλπ)
- ι. απορροφητικό υλικό (χαρτί, εφημερίδες)

Η αποκοπή της κεφαλής γίνεται μόνο με τη χρήση μαχαιριού. Να αποφεύγεται η χρήση ηλεκτρικού πριονιού ή τσεκουριού για την αποφυγή εκτίναξης μικρών κομματιών. Να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στον εγκέφαλο, στην σπονδυλική στήλη, στους σιελογόνους αδένες και στο σάλιο καθώς στα σημεία αυτά υπάρχει σε μεγαλύτερες συγκεντρώσεις ο ιός της λύσσας στα θετικά ζώα.

Το κεφάλι στη συνέχεια τοποθετείται με προσοχή σε μια μεγάλη, καθαρή σακούλα αντοχής, η οποία κλείνεται καλά. Ακολουθεί ο τρόπος συσκευασίας, όπως περιγράφεται στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας και η αποστολή του δείγματος το συντομότερο δυνατόν στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς.

Το υπόλοιπο σώμα και τα είδη προστασίας μιας χρήσης θα πρέπει να αποτεφρώνονται.

Τα εργαλεία και οι μολυσμένες επιφάνειες θα πρέπει να απολυμαίνονται με απολυμαντικά (χλωρίνη ή αλκοόλη 70%).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ -
ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΛΥΣΣΑΣ

Στο εργαστήριο θα αποστέλλεται ΜΟΝΟ ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΤΟΥ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΖΩΟΥ. Τα κεφάλια θα πρέπει να έχουν αποκοπεί από εξειδικευμένο άτομο εμβολιασμένο κατά της λύσσας (κατά προτίμηση κτηνίατρο), το οποίο θα έχει πάρει τα κατάλληλα μέτρα προστασίας (γάντια, ποδιά, γυαλιά). Το υπόλοιπο σώμα θα πρέπει να καταστρέφεται.

Σε περίπτωση ζώων κάτω του ενός (1) κιλού (π.χ. νυχτερίδες) να αποστέλλεται ολόκληρο το ζώο.

Κατά παρέκκλιση και μόνο όταν δεν υπάρχει διαθέσιμος κτηνίατρος για την απόσπαση της κεφαλής από το υπόλοιπο σώμα, είναι δυνατή η αποστολή νεκρού ζώου το βάρος του οποίου δεν υπερβαίνει τα 8 Kg. Στην περίπτωση αυτή, ολόκληρο το πτώμα του υπό εξέταση ζώου να είναι κατάλληλα συσκευασμένο και συντηρημένο υπό ψύξη.

Τα δείγματα θα πρέπει να ψεκάζεται με εντομοκτόνο (π.χ σκεύασμα που να περιέχει περμεθρίνη) πριν συσκευαστεί.

Τα δείγματα αυτά εμπíπτουν στην «Κατηγορία Β» σύμφωνα με την τελευταία έκδοση του ΙΑΤΑ. Η κατάλληλη ονομασία είναι «Βιολογικό υλικό, Κατηγορία Β» και φέρει την ένδειξη «UN 3373». Συγκεκριμένα, η συσκευασία πρέπει να είναι τριπλή, σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς για να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκθεσης στον παθογόνο παράγοντα.

Η τριπλή συσκευασία έχει ως εξής:

Αρχική συσκευασία: Υδατοστεγής πλαστική σακούλα βαρέως τύπου που να περιέχει απορροφητικό υλικό (χαρτί, εφημερίδα κτλ) για να αποφευχθεί η διαρροή σωματικών υγρών. Τυχόν αιχμηρά σημεία του δείγματος πρέπει να καλύπτονται με πολλαπλές στρώσεις εφημερίδας. Η αρχική συσκευασία πρέπει να είναι πάντα καλά κλεισμένη.

Δεύτερη συσκευασία: μεταλλικό ή πλαστικό δοχείο βαρέως τύπου με καπάκι ή υδατοστεγής πλαστική σακούλα βαρέως τύπου που να περιέχει απορροφητικό υλικό (χαρτί, εφημερίδα κτλ) για να αποφευχθεί η διαρροή σωματικών υγρών.

Το έντυπο αποστολής δείγματος θα πρέπει να εσωκλείεται σε πλαστική σακούλα (ziplock), να επικολλάται στην εξωτερική επιφάνεια της δεύτερης συσκευασίας και να αναγράφονται τα εξής:

- Είδος ζώου:
- Κατάσταση που βρέθηκε το ζώο:
- Εάν έχει δαγκώσει άνθρωπο ή άλλο ζώο:
- Συμπεριφορά του ζώου- κλινικά συμπτώματα:
- Τόπος που βρέθηκε:
- Ιδιοκτήτης:
- Διεύθυνση και τηλέφωνα επικοινωνίας:
- Ημερομηνία που βρέθηκε:

Τρίτη συσκευασία: περιέκτης από πολυστηρένιο που να περιέχει κατάλληλο αριθμό παγοκύστεων. Πριν την αποστολή η εξωτερική επιφάνεια του περιέκτη πρέπει να απολυμαίνεται (π.χ. με χλωρίνη 10%).

Μετά την αποκοπή της κεφαλής το υπόλοιπο πτώμα συσκευάζεται κατάλληλα και αποστέλλεται προς αποτέφρωση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

I. Μεταφορά

Το δείγμα θα πρέπει να αποστέλλεται το συντομότερο δυνατό στο εργαστήριο με ταχυμεταφορά μέσα σε 24-48 ώρες. Σε άλλη περίπτωση θα πρέπει να τοποθετείται στην κατάψυξη και να αποστέλλεται το συντομότερο.

II. Προετοιμασία των δειγμάτων

III. Μέθοδος ανίχνευσης

Για την εργαστηριακή διάγνωση του νοσήματος, εφαρμόζονται οι παρακάτω διαγνωστικές μέθοδοι:

Ιολογικές εξετάσεις:

1. FAT: εξέταση ανίχνευσης του αντιγόνου του ιού με άμεσο ανοσοφθορισμό. Εφαρμόζεται σε επιχρίσματα του αμμόνιου κέρατος και του προμήκου μυελού.

2. MIT: τεχνική ενοφθαλμισμού σε ποντίκια

3. Ενοφθαλμισμός κυττάρων και απομόνωση του ιού

4. ELISA: Ανοσοενζυματική μέθοδος για την ανίχνευση αντιγόνου

5. PCR: εξέταση ανίχνευσης του γενώματος του ιού.

Στη διάγνωση της λύσσας είναι απαραίτητο να εφαρμόζεται πάντοτε ο ανοσοφθορισμός και μία δεύτερη δοκιμή ως επιβεβαιωτική.

IV. Αποθήκευση των στελεχών

Τα απομονωθέντα στελέχη θα φυλάσσονται σε βαθειά κατάψυξη (- 80ο C) στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη λύσσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΑΡΑΠΕΜΠΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΛΥΣΣΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

.....
 .....

Πόλη - Ημ/νία

Αριθ.Πρωτ.....

ΠΡΟΣ: (Αρμόδιο Εργαστήριο)

Πληρ.: .....

Τηλ.: .....

Fax : .....

ΚΟΙΝ:

ΘΕΜΑ: Αποστολή δειγμάτων για το Πρόγραμμα Επιτήρησης της Λύσσας

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΖΩΟΥ	
Είδος ζώου	Οικόσιτο ☐ Αγρίας πανίδας ☐
Είδος ζώου	κόκκινη αλεπού ☐ λύκος ☐ τσακάλι ☐ πετροκούναβο ☐ νυφίτσα ☐ ασβός ☐ νυχτερίδα ☐ σκύλος ☐ γάτα ☐ αγελαία ☐ ημιάγρια βοοειδή ☐ πρόβατα ☐ αίγες ☐ αγριόχοιρος ☐ άλλο ☐ (1)
Εμβολιακή κατάσταση του ζώου ως προς τη λύσσα (2)	Εμβολιασμένο ☐ Μη εμβολιασμένο ☐
Εμβολιακό σκεύασμα	
Ημερομηνία τελευταίου αντιλυσσικού εμβολιασμού	
Τόπος που βρέθηκε	Αστική ☐ Περιαστική ☐ Δασική ☐ Άλλο ☐ (3)
Γεωγραφικές συντεταγμένες (εάν είναι εφικτό)	
Ημερομηνία που βρέθηκε	
Κατάσταση που βρέθηκε το ζώο	
Πιθανή αιτία θανάτου	Τραυματισμός ☐ Πυροβολισμός ☐ Τροχαίο ☐ άλλο ☐ (4)
Εάν έχει δαγκώσει άνθρωπο ή άλλο ζώο	
Ημερομηνία δαγκώματος	
Συμπεριφορά του ζώου- κλινικά συμπτώματα	

Ημερομηνία έναρξης κλινικών συμπτωμάτων	
Όνοματεπώνυμο Ιδιοκτήτη (εάν υπάρχει ιδιοκτήτης)	
Διεύθυνση και τηλέφωνα επικοινωνίας του ιδιοκτήτη:	
Όνοματεπώνυμο ατόμου που βρήκε το πτώμα	
Διεύθυνση και τηλέφωνα επικοινωνίας του ατόμου που βρήκε το πτώμα	
Είδος δείγματος	Κεφάλι ☐ Ολόκληρο ζώο ☐ Άλλο ☐
Ημερομηνία συλλογής δείγματος	
Κωδικός δείγματος??	
Τοποθεσία συλλογής δείγματος	
Ημερομηνία αποστολής στο εργαστήριο	
Μέσο μεταφοράς	
Βοήθησαν άλλα άτομα στην περισυλλογή του δείγματος;(εάν ναι αναγράψτε τα στοιχεία των ατόμων)	
Όνομα υπευθύνου δειγματοληψίας	Σφραγίδα-Υπογραφή
Β. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ	
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ .... Πληρ.: ..... Τηλ.: ..... Fax :	Πόλη - Ημ/νία Αριθ.Πρωτ..... ΠΡΟΣ: ΚΟΙΝ:
ΘΕΜΑ: Αποστολή εργαστηριακών αποτελεσμάτων για τη λύσσα μέσα στα πλαίσια του Προγράμματος Επιτήρησης της Λύσσας	
Κωδικός δείγματος	
Βάρος δείγματος	
Κατάσταση δείγματος	

Αριθ. βιβλίου εργαστηρίου που πραγματοποιεί την εξέταση	
Ημερομηνία παραλαβής δείγματος	
Μέθοδος διάγνωσης	<u>Ιολογικές εξετάσεις</u> FAT ☐ PCR ☐ Ενοφθαλμισμός κυττάρων ☐ ELISA ☐ MIT ☐
Είδος νευρικού ιστού που χρησιμοποιήθηκε για την εξέταση	
Ημερομηνία διενέργειας της εξέτασης	
Αποτέλεσμα για λύσσα (Θετικό/αρνητικό)	
Είδος δείγματος νευρικού ιστού όπου απομονώθηκε η λύσσα	
Μέθοδος με την οποία βρέθηκε το θετικό αποτέλεσμα	
Ημερομηνία έκδοσης εργαστηριακού αποτελέσματος	
Όνομα υπευθύνου εξέτασης	Σφραγίδα-Υπογραφή
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	

(1) Διευκρινίστε το είδος του ζώου

(2) Αφορά μόνο τις περιπτώσεις που το πτώμα ανήκει σε σκύλο, γάτα ή άλλο κατοικίδιο σαρκοφάγο

(3) Διευκρινίστε

(4) Διευκρινίστε

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 11 Απριλίου 2012

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΥΦΥΠ. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ

* 0 2 0 1 2 7 3 1 1 0 4 1 2 0 0 1 6 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004